

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka práce: Karolína Šimoníková

Vedoucí: Sylvie Bláhová

Název práce: Legitimita násilné odbojové činnosti: případ bratří Mašínů

Karolína Šimoníková se ve své bakalářské práci věnuje v českém prostředí stále velmi aktuálnímu – byť zároveň kontroverznímu – tématu násilné odbojové činnosti bratří Mašínů. Konkrétně autorka analyzuje, zdali lze či nelze označit tuto odbojovou činnost za legitimní. Autorka si nejdříve v teoretické části vymezuje koncept legitimacy, což dle mého názoru činí velmi poctivým způsobem – Karolína poukazuje jednak na rozdíl mezi deskriptivním pojetím legitimacy a normativním pojetím legitimacy, přičemž si také všímá rozdílu mezi legitimitou politické komunity jako takové a legitimitou režimu. Pro určení legitimacy násilné odbojové činnosti bratří Mašínů považuje autorka za stěžejní nejdříve určit, zdali lze režim, ve kterém Mašínové podnikli svou odbojovou činnost označit za legitimní. Vzhledem k velké podpoře Komunistické strany ve volbách a také vzhledem k charakteru dílčích demonstrací proti režimu, jichž se účastnil pouze zlomek lidí, dochází autorka k závěru, že režim v období 1946 (resp. 1948) až 1953 legitimní byl, přičemž disponoval většinovou podporou ze strany obyvatelstva. Na pozadí tohoto zjištění pak Karolína argumentuje, že aktivitu bratří Mašínů spočívající v násilném odboji jak vůči představitelům režimu (jakkoli se jednalo spíše o tzv. pěšáky), tak vůči civilistům, za legitimní označit nelze. Jinak řečeno, autorka konstatuje, že jakkoli skupina Mašínů měla nárok na nesouhlas s režimem, násilný odboj vůči jejich spoluobčanům legitimní nebyl.

Práci autorky považuji za kvalitní počín, přičemž oceňuji, že si troufla zabývat se tématem, které v české společnosti stále vyvolává silné emoce. Odborné zdůvodnění (ne)oprávněnosti a (ne)legitimnosti násilného odbojové činnosti proto považuji za důležitý příspěvek do debaty, jakkoli Karolíniny závěry nemusí být bezesbytku přijímány. V této souvislosti mě napadá několik otázek, na které bych byla ráda, kdyby autorka

během obhajoby odpověděla. Jednak by měl zajímal, jestli by se hodnocení legitimacy odboje lišilo v případě, že by se skupina Mašínů nezaměřila na již zmíněné pěšáky režimu, či dokonce na civilisty, avšak kdyby svou činnost vedla vůči stěžejním politickým představitelům režimu. Druhá otázka, která mě zajímá se týká proměny legitimacy režimu a s tím souvisejícím ospravedlněním násilného odboje: pokud přijmeme tezi, že komunistický režim postupně ztrácel legitimitu, je možné říci, že kdyby Mašínové podnikli své akce později, bylo by možné hodnotit jejich činnost jako legitimní?

Bakalářská práce Karlíny Šimoníkové splňuje požadavky kladené na tento typ prací, přičemž ji navrhuji hodnotit stupněm A, výborně.

V Brně, 1. 8. 2023

Sylvie Bláhová